

POSUDEK DISERTAČNÍ PRÁCE

AUTOR POSUZOVANÉ PRÁCE:

Mgr. Lenka Starková

NÁZEV PRÁCE:

Verifikace obtížně interpretovatelných dat leteckého průzkumu

AUTOR POSUDKU: **Jan John**

TYP POSUDKU: **oponentský**

Lenka Starková ve své disertační práci prokazuje, že se velmi dobře orientuje v možnostech využití dálkového průzkumu Země (DPZ) v archeologii. Je si také dobře vědoma teoretických a metodologických problémů těchto postupů a zná aktuální literaturu.

Za poněkud zavádějící ovšem považuji samotný název práce (Verifikace obtížně interpretovatelných dat leteckého průzkumu). Obsah práce by lépe vystihoval např. název: Přehled využití metod dálkového průzkumu Země v archeologii, neboť se zde autorka nezabývá zdaleka jen leteckým průzkumem a verifikací jeho výsledků, ale např. i využitím družicových systémů a obšírně se věnuje historii DPZ, větším evropským projektům, typům dat DPZ a procesu jejich vzniku, archivům dat apod.

Popis vlastního výzkumu (projektů) začíná na s. 146. V této části autorka přibližuje některé úspěchy vlastního průzkumu, např. identifikaci nových objektů na lokalitě Straškov 1 díky leteckému snímkování v roce 2012, či identifikaci plužin v okolí ZSV Javor na Rokycansku díky leteckému laserovému skenování (LLS). Zajímavé je srovnání různých metod vizualizace terénu ZSV Sloupek, kde byly mezi jednotlivými metodami zjištěny rozdíly v počtu viditelných objektů. Tyto rozdíly ale bohužel nejsou podrobněji popsány ani nijak kvantifikovány.

Obtížně interpretovatelnými objekty leteckého průzkumu (celkem 13 lokalit) se začíná autorka zabývat od s. 197. Verifikace těchto objektů proběhla výlučně na základě srovnání šikmých leteckých snímků s kolmými snímky a rozličnými mapovými podklady, včetně historických. V některých případech byl takto původ zachycených objektů přesvědčivě vysvětlen (rybníky, meandry) v jiných ale může docházet k určitému zjednodušení. Kupříkladu u lokalit Bohušovice nad Ohří a Mrzky 2 by bylo vhodné zapojit i další verifikační metody, které jsou v teoretické rovině popisovány v kapitole 5. Zjištěná přítomnost pozemkových hranic u identifikovaných příznaků nemusí znamenat jen existenci zaniklých cest a mezí, ale i starších památek, které mohly pozemkové hranice kopírovat.

Po formální stránce je text v pořádku, někdy je snad jen zbytečně přesycen používáním cizích slov (obraty typu „objekty byly charakterizovány primární interpretační funkční determinací“ – s. 185, pro „slope“ analýzu je u nás běžně používán termín analýza

svažitosti atd.). Nahodile se objevují chyby v citacích (např. Gojda 2012 není v seznamu literatury, stejná práce je někdy označována jako Brázdil 2011, jindy Brázdil 2012..).

Rozpaky vzbuzuje samostatný svazek obrazových příloh. Řada barevných příloh se netýká archeologie ani tématu práce, ale spíše technických řešení používaných obecně v dálkovém průzkumu a jsou tak nadbytečné (např. tab. 12 - 28 dle reálného pořadí). Na druhou stranu výstupy vlastní práce jsou mnohdy tak malé, že z nich nelze nic kloudného vyčíst (viz např. tab. 30). Někdy popisek očividně nesouvisí s obrázkem (tab. 30, 56), jinde je nedokončen (tab. 67), anebo evidentně neodpovídá zobrazované mapě (tab. 68 dole). Většinou chybí uvedení autora fotografií či zdroje map. Za nešťastné považuji používání římských číslic pro označení tabulek v přílohách, neboť to do práce vnáší značný zmatek. Od tabulky č. 19 se začínají některá čísla opakovat, a tak např. tab. 12 lze najít na třech různých místech, případně se objevují římská čísla v nestandardní podobě (IXXX, IXX, IXL, XII...).

Z práce je zřejmé, že autorka v průběhu jejího vzniku nepochybně získala značné zkušenosti s vyhodnocením dat DPZ. Předpokládám, že k určitému posunu v obsahu práce oproti jejímu názvu došlo po zralé úvaze a ve spolupráci se školitelem. Přes výše uvedené výhrady se domnívám, že práci lze doporučit k obhajobě.

V Rovné u Strakonice

24.8.2012

PODPIS:

